

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZEPIRODALMI, TÁRADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Apaffy-utca 16. szám.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. ROSKA MIKLÓS.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete
hová a hirdetési díjak küldendők.Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyílttér
sora 50 fillér.

Az iskolaév küszöbén.

Az országban megkezdődtek az iskolai beiratások és nyomukban felhangzanak azok a bajok, a melyek immár évek óta felhangzanak, de a mely bajokat eddig nem orvosoltak.

A gondos szülők sietnek gyermekeiket az iskolákban elhelyezni. Apák, anyák ilyenkor egymáson keresztülgázolva sietnek beiratni, mert tudják, hogy a létszám hamar betelik és gyermekük könnyen kintrekedhet a tudományok csarnokából.

Mint minden évben, úgy ezuttal is az iskolaigazgatók arról panaszkodnak, hogy minden osztály zsufolásig megtelt és ilyen állapotok mellett szinte emberfeletti munka lesz egy osztályban a tanulókat rendszeresen tanítani és azokat felletetni.

Még mindig a régi jelenségek tartják felszínen magukat. Minden szülő — gazdag és szegény egyaránt — iskoláztatni akarja gyermekét, hogy abból diplomás ember váljék. Hogy ez a diploma manapság semmit nem ér, hogy a megszerzett diploma daczára is csak nagy összeszeköttetések és protekciók révén lehet a szeretett gyermeket egy havonként 40 koronával díjazott állásba behozni, hogy manapság egy jó iparosnak — épen a diplomás-pályák aggasztóan tulsufolt volta miatt — ezerte jobb dolga van, mint egy diplomás urfinak: mindezt nem akarják a szülők belátni, ők rendületlenül és törtetve sietnek beiratni és rendületlenül lenézik továbbra

is az iparos és kereskedői pályát, a melyek pályák pedig biztosabb és nyogodtabb megélhetést nyújtanak bármely diplomás pályánál.

Szerle az országban beiratják a fiukat, rossz és jó tanulókat egyformán. Hiába magyarázzák maguk az igazgatók is a beiratásnál az izzadó szülőknek, hogy fiaikból ne törekedjenek annyira diplomás embereket faragni. A szülő az igazgatók részéről az ilyen beszédet rosszakaratnak veszik és tehát minden ilyen beszéd falrahányt borsó.

A modern külföldi államokban már régen tisztában vannak a szülők, hogy nemcsak diplomás, hanem más pályák is léteznek és ehhez képest nevelik gyermekeiket. A külföldi középiskolák nem telnek meg zsufolásig, mint nálunk. Ott az iskolák annyi diplomás embert termelnek, a mennyire szükség van. Nálunk körülbelül szegyen és megaláztatás számba megy az iparos pálya. Iparosnak csak akkor adják a szülők gyermekeiket, ha már minden iskolát végig próbáltattak velük, ha már feltétlen bizonyossággal beigazolást nyert, hogy a gyerek nem akar, vagy nem tud tanulni, tehát nem való egyébnek, mint iparosnak. A legmodernebb államokban mindez máskép van, sőt nem is ritka jelenség, hogy némelyek csak azért szerzik meg diplomájukat, hogy így, kellő tudománygyal felszerelve, menjenek a nálunk lenézett iparos pályára.

Ezekben az államokban van is virágzó ipar és kereskedelem. Vajjon mikor fog nálunk megváltozni a szülők helytelen gondolkodása? Mi-

kor fogják belátni, hogy mennyire üdvösebb gyermekeiket ügyes, művelt, jólkereső iparosnak, mint küzködő, nyomorgó hivatalnoknak, orvosnak vagy ügyvédnek kiképezni?

Ha ilyen ilyen irányban modernül fognak gondolkodni, egy csapásra megszűnnek a mostani iskolai bajok, a melyekre más orvosságot, mint ezt, találni nem lehet.

Politikai heti szemle.

Itt az ősz és a szeptember beköszöntével újra megélenkül a politikai élet, amely nyáron át jóformán teljesen kihalt volt és semmiféle eseményt sem kínált a krónikás tolla alá. Szeptember azonban, noha a ház csak a hónap végén nyílik meg, már pezsgő elevenséget hoz a politikában és nagyjelentőségű politikai nyilatkozatokat várhatunk, amelyek talán közelebb segítik a válságot a megoldáshoz. Legnagyobb érdeklődéssel természetesen Kossuth Ferenc miniszterelnök Aradon, a Kossuth szobor leleplezése alkalmából tartandó beszéde és Andrássy Gyula gróf miniszternek kassai nyilatkozata elé tekintenek. Ez a két beszéd valószínűleg rendkívül jelentős momentum lesz a mostani krízisben és a miniszterek, a parlament két legtekintélyesebb pártjának vezetéi bizonyára körvonalozni fogják ekkor, miképen képzelik el a megoldás módozatait és lehetőségeit.

A politikai hadállások a nyár eleje óta semmivel sem változtak. Mégis — úgy tetszik — mintha az egymással ellentétes nézeteket valló pártok között bizonyos konziliánsabb magatartás és hangulat lenne észlelhető és a közös érintkezési pontok keresésére nagyobb lenne a hajlandóság, mint azelőtt.

Odaát Ausztriában már serényen dolgozik a kormány, hogy a pártok között békét teremtsen és helyre-

mem. Csak pár nappal azután tudtam meg, hogy Karen épen abban az időben, mikor én a jelenést láttam, meghalt, hirtelen, a nélkül, hogy beteg lett volna.

Tíz esztendő kellett hozzá, míg ifjúkori szerelmét annyira a mennyire elfelejtettem.

Egyszer néhány barátommal kirándulást terveztünk. Este egy vidéki kocsmába értünk és ott akartunk aludni. A földszinti szobákat adták nekünk. Én nagyon fáradt voltam az egész napi hőségtől s kinyitottam az ablakokat. Elaludtam. Hirtelen halk zörejt ébresztett fel. A gyér alkonyi világításban Karen arcát láttam az ablakban, a mint a nyugó nap bearanyozza sárga haját. Felakartam ugrani és hozzárohanni, de valami megbénított. Mikor ismét magamhoz tértem, ágyban találtam magam s orvos volt mellettem.

Ez a különös jelenség újból felszakította szívemnek félig beheggedt sebé. A kinek elmondtam a történeteket, azt állította, hogy csak álmodtam. Az orvos azt mondta, hogy idegeim túlfeszültsége okozta az egészet s hogy többet kellene mozognom.

Összecsomagoltam a holmimat s elutaztam. Elmentem a jütlandi lapályra és bekalandoztam azt. Karen sírját akartam látni, tudni akartam, nem nyitotta-e azt fel valaki, mert éreztem, hogy ez a bizonyosság meg fogja nyugtatni idegeimet.

Meleg őszi este volt, a mikor a temetőbe érkez-

TÁRCSA.

Megoldás.

Irta: Péter Kronborg.

A paplak olyan volt hossza elnyúló kertjével, mint egy oázis a jütlandi lapályon. Fehér épületét öreg, egyenes fák vették körül s fönn a haranglábról, a vörös tető alól, szép kilátás nyílt a messze vidékre. E lelkészakban töltöttem legutóbbi szünidőmet és beleszerettem a lelkész legidősebb leányába, Kárenbe.

Drága titkunkat senkinek sem árultuk el, de megállapodtunk benne, hogy egymáséi leszünk. Jól emlékszem az utolsó estére, melyet együtt töltöttünk, kint a lapályon, a naplementét nézve. A temetőhöz vezető menedékes uton haladtunk. Sűrű, fehér köd borult az egész tájra, elmosta a tárgyak körvonalait és álomszerűvé tett mindent. A leány megállt és én megfordultam, hogy bájos alakját jobban láthassam.

Szöke haja göndören simult halántékára, világos ruhája szinte szétfolyt a ködben. Földöntuli lénynek látszott e sajátos világításban. Oly angyaltisztának és szelidnek láttam, hogy szinte más szférába képzeltem magam, hol emberi szemem előtt láthatatlan titkok bontakoznak ki.

— Milyen csendesség van itt! — sugta Karen boldogan.

Mutatoujját ajkára tette, hogy én se háborgassam e nyugodt óra csendjét. Lehajolt, letört egy ágat a hangabokorról s kabátomra tűzte:

— Ezt, az estét sohasem fogom elfelejteni. Te se felejtse el soha. Ez az este örökre összekötötte lelkünket.

A karom után nyult és lassan, hallgatagon visszatértünk.

Másnap Kopenhágába kellett menneim. Kényelmes padlásszobámat szerettem, mert itt tudtam csak megpihenni s itt voltam egyedül vakációbeli édes emlékeimmel.

Egy este szokásom szerint ismét ablakomnál ültem s álmodozva néztem ki rajta. Az óra tizet ütött és tompa hangja zugva hatolt fel hozzám. Gépiesen számoltam az ütések és egyszerre fényt láttam villanni. Nem tudtam a tekintetemet elfordítani róla. Egy fehér alak bámult be hozzám.

— Karen! — kiáltottam — Karen!

A fehér alak e pillanatban eltűnt. Halk harangszó érte fületem, mely lassanként szavakká alakult és egyszerre egész tisztán kivehető volt: Sohase felejtse el ezt az estét.

Természetesen egész éjjel nem hunytam le sze-

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Or-
Ara 1.20. Kapható minden gyógyszer-
vostól általánosan. — Készíti:
Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. —
3 dobozzal ingyen postai szállítást.

állítsa a parlament munkaképességét. Az osztrák parlament különböző hatalmi tényezője a kibékülés munkáján fáradoznak és nyíltan utalnak arra a szükségre, hogy a magyar parlament követeléseivel szemben feltétlenül kívánatos az osztrák reichsrat egységes fellépése és állásfoglalása. Általában Ausztriában mindig láthatjuk, hogy az egymással legélesebb harcban álló pártok rögtön közös harci sorokban tömörülnek, mihelyt arról van szó, hogy magyar érdekekkel szemben kell sikra szállani. Ez az egyöntetűség, mindenkor egyértelműség bármily sajnálatos legyen is magyar szempontból, mégis követendő példa nekünk. Megtanulhatjuk belőle, hogy harcban az egységesség a leghatalmasabb ereje a küzdő félnek és visszavonás, belviszály, belső hadakozás mellett a győzelem mindig kétséges.

Nekünk is tömörülni kell az osztrákokkal szemben és tömör egész táborban kell felvonulnunk, ha azt akarjuk, hogy diadalra vigyük fegyvereinket. Ma sajnos a magyar politikai pártok között nincs meg az egyetértés és a két állam egymással való mostani nagy csatájában sokan az ellenséges álláspont erősítésére és a nemzeti hadállások gyengítésére siettek. Épen mi szolgáltattuk a legjobb fegyvert az ellenfél kezébe, amikor nyíltan feltártuk a magunk gyöngeségét és komoly elszánt küzdelem helyett a benső veszekedés, viszálykodás képét mutattuk.

Most az őszi beköszöntével az újból meginduló küzdelem a siker nagyobb reményével bíztat. Az őszi összeülő delegációktól a közös miniszterek lényegesen fokozódott állami szükségletek kielégítését, főleg nagyarányú hadi beruházások megszavazását kéri. A mi helyzetünk tehát kedvezőbb, mint ezelőtt, mert ezekre a költségekre mulhatatlan szükség van és ha mi e költségek megszavazásának feltételül a mi kívánságaink meghallgatását és honorálását állítjuk oda, akkor bizonyára kétszer is meg fogják gondolni, vajjon kockáztassák-e azt, hogy a magyar delegáció — rideg visszautasításra találva — szintén elutasítással, a megszavazás megtagadásával feleljen.

Mi nem zárkozunk el e nagyobb mérvű beruházások anyagi eszközeinek biztosításától. De feltétlen meggyőződésünk, hogy az ország csak akkor vállalhatja ezeket a növekvő és súlyos terheket, ha módot nyújtanak neki arra, hogy pénzügyi erejét tovább fejlessze és gazdaságilag megerősítse magát. Aki a monarchia nagyhatalmi állásának szilárdítását, haderejének fejlesztését akarja, annak tisztában kell lenni azzal is, hogy Magyarország csak akkor járulhat ehhez hozzá pénzügyi erejével, ha a mostani gazdasági megkötött helyzetéből kiszabadulva, szabadon és saját érdekeinek megfelelően építheti ki gazdaságát.

tem. Ráakadtam a sírjára. Egyszerre összerezzenem. Ott jött, lent az uton, haján és arcán az akkori alkonyat pirjával, fehér ruhában, épen, mint — akkor este.

Nem emlékszem, hogy féltem-e? Csak azt tudom, hogy ő mozdulatlanul állt meg előttem és hogy én vágyakozva nyújtottam feléje karjaimat és sugva ejtettem ki nevét. Egy halk kiáltás felelt rá és aztán tovább sietett. Elvesztettem eszméletemet. A lelkészlakba vittek és ott ápoltak. A lelkésznek megvallottam ifjúkori szerelmünk történetét, elmondtam neki a vendéglőben történt jelenetet s hogy a jelenség a temetőben megismétlődött.

A lelkész mereven nézett reám.

— A fantázia erőt vett a józan eszén — mondta aztán. Hála Isten, hogy hozzám került. Itt még megmenekülhet. Mert meg kell tudnia, hogy mindkét jelenséget az én legifjabb leányom idézte elő, a ki Karenhez való csodálatos hasonlatossága által ijesztette meg őnt. Akkoriban ő ép abban a faluban volt látogatóban és a mikor hazajött, sokat beszélt az ön különös magaviseletéről.

Hetekig maradtam a lelkészlakban. Mikor pedig eltávoztam onnan, meg voltam gyógyulva. Megtaláltam azt a kapcsolatot, mely a fiatalon elhunyt Karen lelkét összekötheti az enyémmel: nőül vettem az őhöz hasonló csodálatos módon hasonló ifjabb nővérét.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1909. szeptember 5.

Hangverseny

a f. év július havában Tövis nagyközségben pusztított tüzvész károsultjai javára!

Dr. Inczédy J o k s m a n Ö d ö n és Dr. br. W e s s e l é n y i F e r e n c z közreműködésével a tövisi tüzkárosultak javára Tövisen, az „Oroszlán“-szálló e célra kibővített kerthelyiségében, kedvezőtlen idő esetén annak nagytermében, f. évi szeptember hó 11-én hangversenyt rendez. Helyárak: Az első 10 széksor s az ezeknek megfelelő oldalülések 3 korona. 5 széksor s az ezeknek megfelelő oldalülések 2 korona. Állóhely 1 korona. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Tövisen Inczéffy Albert gyógyszer-tárában és este a pénztárnál. A hangverseny kezdete este pontban 8 órakor. Műsor a hangverseny estélyén.

— **Gondnoksági ülés.** A gyulafehérvári m. kir. állami iskola gondnoksága augusztus hó 31-én d. u. 4 órakor gondnoksági ülést tartott a városi tanácsház nagytermében N o v á k F e r e n c z gondnoksági elnök elnöke alatt. A gondnoksági tagok szép számmal jelentek meg az ülésen. B a l l a I s t v á n iskolai igazgató, gondnoksági bizottsági jegyző, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumtól és a tanfelügyelőségtől érkezett rendeleteket olvasta fel a bizottságnak, nemkülömben bejelentette, hogy a kultuszminisztérium engedélyezte a maros-portusi állami elemi iskolának 6000 koronával való kijavítását, illetve átalakítását. Örvendesen vette tudomásul a bizottság, hogy a most megnyíló új tanév kezdetén a beiratkozás már teljesen díjtalan és mindössze csupán 70 fillért kell fizetni, amit a szegény gyermekeknek el is engednek.

— **Halálozás.** Nusz Márton helyi ácsmester. 1909. auguszt. 28-án 78 éves korában elhalt.

— **Mulatság.** A gyulafehérvári mészárosok és hentesek folyó évi szeptember hó 5-én a városi Vigadó dísztermében a városi közönség részére egy közös f. lobogó beszerzésére táncmulatságot rendeznek. Belépti díj: személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona. Kezdet este 1/29 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak.

— **Kövezetvám.** A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter 50124—1909. sz. alatt kiadott engedély-okirattal engedélyezte, hogy Gyulafehérvár város részére a helyi vasúti állomáson fel- és leadott áruk minden 50 klgja után 2 (kettő) fillér vámdíjat szedhessen.

— **A muzeumok és könyvtárak országos bizottsága** e hó 26-án Nagyenyeden tartják évi közgyűlésüket W l a s s i e s G y u l a volt miniszter, valóságos belső titkos tanácsos elnöke mellett. A bizottság 27-én Gyulafehérvárra is át fog rándulni és egy napot itt fog tölteni a nevezetességek megtekintésére. A város képviselőtestülete még a nyár kezdetén rendkívüli közgyűlésen elhatározta, hogy a bizottságot annak nagynevű elnökét vendégül fogja látni és tisztelőikre nagy bankettet fog tartani a városi Vigadó nagytermében. Az előkészítő bizottság e hó 4-én d. u. a város tanácsháza nagytermében értekezletet tartott, melyben a fogadást, az elszállásolást és a vendégek kalauzolását illetőleg hozott együttes megállapodást és határozatot.

— **Készül az uszoda.** A mint halljuk, a város tanácsa már minden szükséges lépést megtett a képviselőtestület utasítása folytán az új uszoda elkészítésére. A tervek a napokban fognak a tanácshoz megérkezni az államépítészeti hivataltól és annak beérkezése után a tanács haladéktalanul intézkedni fog a vízjogi kérdés elintézésé tárgyában. Hosszas vajadás és fáradság után, mégis csak sikerült a városnak uszodára szert tenni, úgy, hogy jövő nyáron már a közönség rendelkezésére fog állani az új uszoda.

— **Versecz város közönsége** K o s s u t h F e r e n c z kereskedelemügyi és D a r á n y i I g n á c z földmívelésügyi m. kir. miniszter önmagyméltóságáék védnök-

sége és az összes országos gazdasági egyesületek közreműködése mellett 1909. é v s z e p t e m b e r h ó 19. é s 20. n a p j á n borvással és borkiállításal egybekötött országos borászati kongresszust rendez.

— **Köteles biztosítás.** Győr városa városi biztosító társaságot óhajt létesíteni azzal a czéllal, hogy a város területén levő összes házak kötelezőleg biztosítandók lennének. E végből a többi megkeresett városokkal egyetemben feliratot óhajtanak intézni az országgyűléshez a kötelező biztosítás törvénybeléptetésére. Ez még csak terv, de ha komolyabb stádiumban lenne, nagy ellentállást fejtenének ki a biztosító társaságok. Ilyen terv volt már az osztrák parlament előtt is, de elvetették.

— **Az országos m. kir. színművészeti akadémián** a beiratások az előkészítő osztályba szeptember hó 9., 10., 11-ikén, az akadémia I. és II. osztályába pedig szeptember hó 13-án tartatnak meg d. u. 3 órától 5 óráig Budapesten.

— **A mentők működése.** A kolozsvári önkéntes mentő egyesület most adta ki az 1909. évi augusztus havi működéséről szóló kimutatását. A kimutatás szerint az elmúlt hóban baleset történt 81. Sérülés 177. Öngyilkosság vagy kísérlet 6. Apróbb eset 6. Betegszállítás 21. Mozgó-őrség kivonulása 15. A mentő egyesület fennállása óta, vagyis 1892. évi január hó 27-től összesen 37.797 esetben nyújtottak segílyt a mentők.

— **Honvéd lóvásár.** A marosvásárhelyi m. kir. 9 ik honvéd huszárezred lószükségletének fedezése végett Gyulafehérvárt október 9-én d. e. 9 órakor a vasúti állomásnál lóvásár fog tartatni.

— **Összeírják a kupeczeket.** A nyilvántartás, a statisztika és a közigazgatás híres egyszerűsítése megteremtette a legvakmerőbb összeírásokat. Budapesten a virágáros lányoknak bárczát kell váltani, ha virágos kossárral akarnak megindulni a városban, Somogyvármegyében pedig összeírják a disznókupeczeket. A ragados sertésbetegségek elhúrozolásának megakadályozása végett

— ugyanis — az alispán elrendelte, hogy a megyebeli sertéskereskedők és sertéskupeczek sertésszállításait és sertésőljait a hatósági állatorvosok fokozotabb mértékben ellenőrizzék. Hogy pedig az ellenőrzés minél precízebb lehessen, elrendelte az alispán, hogy a megye területén lakó összes kupeczeket összeírják a legutolsó falusi disznóhajesártól a nagykereskedőig. És most kezdődik a sertésöl és disznókupeczszámolás Somogygyében.

— **Az „Ország-Világ“** e heti (35-ik) száma valóságos tárháza az érdekes közleményeknek és aktuális illusztrációknak. Novellát G. Miklósy Ilona és Versényi György, verset Csizmadia Sándor írtak e számba. Szeghalmi Ferencz utirajza és N. Kiss Ferenc regénye mellett érdekes sakkezik és rendkívül gazdag rovatok egészítik ki a szövegrészt. A képek közül feltűnést fognak kelteni dr. Bodon Károly wiesbadeni felvételei, melyek hat képben Kossuth Ferencet és ottani környezetét ábrázolják. Ifj. Vastagh György plakettje a XVI. nemzetközi orvoskongresszusra, a szent Istvánnapi körmenetet ábrázoló öt kép, nyolcz vágóvölgyi kép, a majdnem diplomáciai bonyodalmat okozó Kréta szigetet ábrázoló kép stb. emelendők még ki az illusztrációk gazdag sorából.

— **Budapest fürdőváros.** Most, a mikor a nemzetközi orvosi kongresszussal fürdővárossá kiáltatjuk ki Budapestet, nem érdekesség nélkül való Budapest juniusi idegenforgalma, a melyet most tesz közzé a főváros statisztikai hivatala. E szerint juniusban 3609 külföldi fordult meg Buapesten és ebből gyógyulás és fürdőhasználat céljából 15 jött el hozánk, ami bizony testvérek között sem sok. A 15 külföldi közül kilencz osztrák volt. Ellemben nem érdekesség nélkül való, hogy a 3609 külföldi 835 szórakozás céljából jött Budapestre, szóval ezek mint mulató várost beesülték meg Budapestet. 1597 külföldi üzleti érdekből jött Budapestre — mondja a statisztika. Ez a másfélezer üzleti ember ugylászik azokból a kereskedelmi utazókból rekvirálódik össze, a kik a külföldi gyárak portékáit Magyarországon szokták elhelyezni. A statisztikai hivatal még külön megállapítja, hogy a 3609 külföldi közül 1809 munkakereső volt. Hát ilyen kérem a mi idegenforgalmunk.

— **Hány lovat szabad befogni?** A kereskedelemügyi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy a kocsik után saroglyához csak két állat (ló, vagy szarvasmarha) köthető. A koci elé egy-

Gazdák figyelmébe!

MÜTRÁGYA HASZNÁLATÁVAL TETEMES TERMÉS TÖBBLETET ÉRHEÜNK EL.

== Kicsiben és nagyban gyári áron szállit a ==

Székely Gazdák Szövetkezete.

Központ: MAROSVÁSÁRHELY. Fiókok: SZÉKELYUDVARHELY—SZEPSISZTGÖRGY.

Nyíltér.

Nagyon czélszerű utazás alkalmával.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.
Kalodont

nélkülözhetetlen
fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatával folytan elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközözi, mint a mechanikai uton való tisztítás.

BAUMANN ARNOLD
BUTOR-GYÁR és
GYULAFEHÉRVÁR

Árjegyzék bérmentve
vagy 2 korona, vagy visszaküldés ellenében.

Császárfürdő Budapesten.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend-tulajdona. Elsőrangú kénese hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapmedence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld:

Az Igazgatóság.

Szám 4462—1909. tlkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Asztalos Kálmán által képviselt nagyenyedi ev. ref. Bethlen főiskola végrehajtónak Angyel Vaszilie kufalvi lakos végrehajtást szentvéd elleni 440 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. tvszék, mint tlkvi hatóság területén lévő A + 2. rdsz. 465. hrsz. a. foglalt 211□-öl területű faházra, A + 2. rdsz. 466. hrsz. a. foglalt 70□-öl területű kertre, A + 2. rdsz. 467/1. hrsz. a. foglalt 60□ öl területű kőházra, A + 2. rdsz. 368/1. hrsz. a. foglalt 23□-öl területű kertre 367 K., A + 3. rdsz. 671. hrsz. a. foglalt 203□-öl területű szántóra 50 K., A + 4. rdsz. 1006. hrsz. a. foglalt 448□ öl területű szántóra, A + 4. rdsz. 1007/2. hrsz. a. foglalt 148□-öl területű szántóra 134 K., A + 5. rdsz. 1295. hrsz. a. foglalt 1515□-öl területű szántóra 72 K., A + 6. rdsz. 1894. hrsz. a. foglalt 591□-öl területű szántóra, A + 6. rdsz. 1894. hrsz. a. foglalt 603□-öl területű szántóra 107 K., A + 7. rdsz. 2058. hrsz. a. foglalt 970□-öl területű szántóra, A + 7. rdsz. 2059/1. hrsz. a. foglalt 952□-öl területű szántóra 181 K., A + 8. rdsz. 2108. hrsz. a. foglalt 294□-öl területű kaszálóra 76 K., A + 9. rdsz. 2480. hrsz. a. foglalt 745□ öl területű szántóra 36 K., A + 10. rdsz. 2691. hrsz. a. foglalt 1524□-öl területű szántóra 73 K., A + 11. rdsz. 4569/2. hrsz. a. foglalt 276□-öl területű szántóra, A + 11. rdsz. 4571. hrsz. a. foglalt 828□-öl területű szántóra 101 K., A + 12. rdsz. 4582/2. hrsz. a. foglalt 513 négyszögöl területű szántóra, A + 12. rdsz. 2584. hrsz. a. foglalt 1028 négyszögöl területű szántóra, A + 12. rdsz. 4586/2. hrsz. a. foglalt 75 négyszögöl területű kaszálóra, A + 12. rdsz. 4587. hrsz. a. foglalt 150 négyszögöl területű kaszálóra 97 K., A + 13. rdsz. 5205. hrsz. a. foglalt 638 négyszögöl területű szántóra 18 K., A + 14. rdsz. 5495. hrsz. a. foglalt 360 négyszögöl területű kaszálóra, A + 14. rdsz. 5496. hrsz. a. foglalt 360 négyszögöl területű kaszálóra, A + 14. rdsz. 5497. hrsz. a. foglalt 360 négyszögöl területű kaszálóra, A + 14. rdsz. 5498. hrsz. a. foglalt 360 négyszögöl területű kaszálóra 161 K., A + 15. rdsz. 5823. hrsz. a. foglalt 1306 négyszögöl területű kaszálóra 58 K., A + 16. rdsz. 6180. hrsz. a. foglalt 666 négyszögöl területű szántóra 32 K., A + 17. rdsz. 6350/3. hrsz. a. foglalt 284 négyszögöl területű szántóra, A + 17. rdsz. 6355. hrsz. a. foglalt 201 négyszögöl területű szántóra, A + 17. rdsz. 6357. hrsz. a. foglalt 784 négyszögöl területű szántóra 4 K., A + 18. rdsz. 7762/1. hrsz. a. foglalt 22 négyszögöl területű szántóra, A + 18. rdsz. 7763. hrsz. a. foglalt 66 négyszögöl területű szántóra 44 K., A + 19. rdsz. 7767. hrsz. a. foglalt 66 négyszögöl területű szántóra 3 K., A + 20. rdsz. 7948. hrsz. a. foglalt 140 négyszögöl területű szőlőre 116 K., A + 21. rdsz. 7989. hrsz. a. foglalt 362 négyszögöl területű szőlőre 334 K., s végül a kufalvi 1966. sz. tjkyben, A + 1. rdsz. 3955/1. hrsz. a. foglalt 1054 négyszögöl területű kaszálóra 18 K. egyenként és összesen 2196 kor. megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1909. évi szeptember hó 29-ik** napján délelőtt 9 órakor Kufalva községében a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 15%-át készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni és árverési yevő a bánatpénzt a vhu. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.
Gyulafehérvárt, 1909. évi augusztus hó 3. napján.
H é j j a kir. tvszéki bír.

Sz. 660—1909. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a krakui kir. járásbírósnak 1909. évi C. III. 272/9. számú végzése következtében Dr. Emmanuel Győző ügyvéd által képviselt Fani Molner javára özv. Goosz Dánielné ellen 138 K. 30 f. s jár. erejéig 1909. évi július hó 15-én foganatosított biztosítási végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1630 K. becsült következő ingóságok, u. m.: bőrárúk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósg 1909. évi V. 770. számú végzése folytán 138 K. 30 f. tőkekövetelés és jár. erejéig Gyulafehérvárt alperes lakásán leendő megtartására **1909. évi szeptember hó 13-ik** napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XLI. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Gyulafehérvárt, 1909. évi augusztus hó 24. napján.
G e r m á n, kir. bir. végrehajtó.

Alsófehérvármegye Lótenyészti bizottsága Elnökétől.

Sz. 23—1909.

lóteny. biz. eln.

Hirdetmény.

Alólirott lótenyész bizottsági elnök ezennel közhírré teszi, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszterium kegyes adománya folytán **1909. évi szeptember hó 19-én** délelőtt 10 órakor **Nagyenyeden** a baromvásártéren lódíjazás fog tartatni.

A díjak következőleg vannak megállapítva:
I. Sikerült szopós csikóval bemutatott anyakanczáért: 1-ső díj 60 korona; 2-ik díj 45 korona; 3-ik díj 30 korona; 4-ik díj 15 korona.
I-ső osztály összege 150 korona.

II. 1—2 éves kanczacsikóért: 1-ső díj 25 korona; 2-ik díj: 20 korona; 3-ik díj 15 ko-

Legolcsóbb butor bevásárlási forrás!

Székely és Réti butorgyára

■ MAROSVÁSÁRHELY, FÖTÉR 47. SZ. ■

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy butorüzletünket, mely Erdély legszebb látványosságai, egy nagyobb szabású asztalos műhellyel bővítettük ki és elvállalunk **háló, ebédlő, szalon- és őr-szoba, szálloda és fürdő berendezéseket** készítését a legutányosabb árak mellett. Óriási választék vas- és rézbutorokban. Szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítőkből, **gyermekkoscsik** és gyermekszékekben. **Saját elsősorú kárpitos műhelyünkben** elvállaljuk a legfinomabb kárpitos munkák elkészítését és különösen angolbőrmunkáinkra hívjuk fel a n. é. közönség figyelmét. **Angol bőrgarnitúrákat 360 K.-tól kezdve.** Elvállaljuk menyasszonyi kelengyék szállítását és készséggel mutatjuk be gazdag mintagyűjteményünket. Meghívásra minden vétel kötelezettsége nélkül személyesen oda utazunk a rendelmény fölvétele végett. — Kérjük a n. é. közönség szíves támogatását és vagyunk kiváló tisztelettel **Székely és Réti, butorgyárosok.**

rona; 4-ik díj: 10 korona. II. osztály összege 70 korona.

III. 3 éves kanczacsikókért: 1-ső díj 100 korona; 2-ik díj 75 korona; 3-ik díj 50 korona; 4-ik díj: 25 korona. III-ik osztály összege 250 korona.

IV. A legjobban gondozott ló gondozójának: 1-ső díj 15 korona; 2-ik díj 10 korona; 3-ik díj 5 korona. IV. osztály összege 30 korona.

A lovak egy évi tulajdonjoga szükség esetén községi előjárásági bizonyítvánnyal igazolandó.

Az 1. 2. és 3. éves méncsikók és herélték a díjazásból ki vannak zárva.

A ló eltartásáról minden tulajdonos maga tartozik gondoskodni.

Nagyenyeden, 1909. augusztus hó 30-án.

Br. Bánffy Kázmír,
lóteny. biz. elnök.

Pályázati hirdetés.

A helybeli Ipari és Gazdasági Hitel-szövetkezetnél elhalálozás következtében meg-
ürült hivatal szolgai állásra 1909. szeptem-
ber hó 8-ig terjedő határidővel pályázat nyitattik.

A pályázótól megkívántatik az irni és olvasni tudás.

A fizetési feltételek megtudhatók szerda és szombat délután a hivatalos órák alatt a hitel-szövetkezeti irodában.

A pályázó 500 kor. biztosítékot (kauciót) tartozik tenni.

Gyulafehérvár, 1909. augusztus hó 31.

Az elnökség.

Szám 106—1909.

gond.

Árlejtési hirdetés.

A gyulafehérvári állami elemi iskola gondnoksága a nagyméltósági vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter urnak 150908 és 12499/1909. sz. alatt kelt rendelete és Alsófehérmegye kir. tanfelügyelőjének 2063/1909. sz. leirata alapján a marosportusi áll. elemi iskola épületén tervrajz és költségvetés szerint eszközözlendő átalakítási munkálatokra, valamint a kir. tanfelügyelő 2558—1909. sz. átirata értelmében a gyulafehérvári áll. elemi iskola cserépfedelenek javítására árlejtést hirdet.

Ezen a marosportusi iskola épület átalakítási munkálatokra 6970 kor., a helyi iskola cserépfedelenek ki-javítására 100 korona van előirányozva.

Az árlejtés hatánapját a városi tanácsház nagy-termében 1909. évi szeptember hó 9. napján d. e. 11 órájára tűzi ki.

Az árlejtés szóval történik, de 1909. szeptember 7-én d. u. 5 óráig Novák Ferencz gondnoksági elnökhöz zárt ajánlatok is benyújthatók. — Árlejtési szándékozók az előirányzott összeg 10%-át mint bánatpénzt letenni tar-toznak.

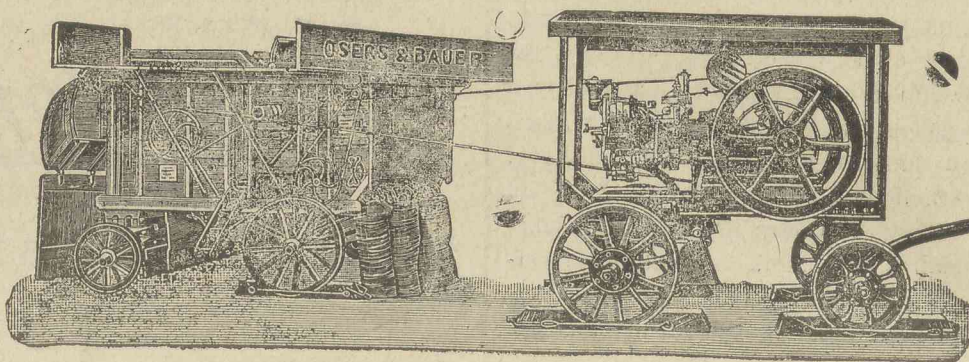
A költségvetés, tervrajz és árlejtési feltételek az árlejtés hatánapjáig hivatalos órák alatt az állami elemi iskola igazgatójánál megtekinthetők.

Gyulafehérvárt, 1909. évi augusztus hó 31-én.

Novák,
gondnoksági elnök.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81—83/a.
Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18.

Benzin-lokomobilok

Benzinmotorok, Szívógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Üzemeltetés óra-lóerőnként 2—3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schloszer János és társai Szászvesszős 8 HP. cséplőszerelvénnyel, Papp János Iháros-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos Pásztó 75 HP. szívógáz telep, Stenger Vilmos malomtulajdonos Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajdonos Mócs, Kolozsmegye HP. 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

A legjobb fém-tisztítószer

Fogyasztás évente
60 millió doboz.

Mindenütt kapható.

FÜSZERES ÉS CSEMEGE KERESKEDŐ SEGÉD, ügyes detaillista,

aki a magyar, német, román nyelvet beszél, f. é. okt. 1-től állandó jellegű alkalmazást nyerhet. Fizetési igényekkel, az eddigi működés megjelölésével, valamint arcképpel ellátott ajánlatok ifj. **Baumann Nándor** czégghez Gyulafehérvárra küldendők. ☐

Árjegyzék bérmentve
OLLA gummigyár,
Wien II./120 Prater-
strasse 57.

Kapható az egész országban minden gyógyszerertárban.

OLLA kapható minden gyógyszerertárban és jobb dro-gériában, tuczetenként 4, 6, 8 és 10 koronáért.

Steckenpferd-

Liliomtejszappan.

Legenyhébb bői puhító szappan, úgyszintén szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

Akar nősülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz aka-dály nincsen, írjanak e címre: **L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.**

Mézédes csemege-szőlő

saszella és muskotály nemes fajok, postako-saranként 2 kor. 80 fill., métermázsánként kosarastul 42 korona. Vöröspiros paradicsom-nak 20 kor. előleg beküldéssel. Őszi duránczai barackot (befőzésre remek példányok) posta-kosaranként 3 kor. 40 fill. Császár és szegfű körtét, rétes és csemege almát 2 kor. 20 fill., házilag főzött valódi barack lekvárnak kgját, amíg a készlet tart 2 kor. 40 fill., kis üstön főzött hamisítatlan barack konyaknak 5 kgos domyonnal felelőség mellett 10 koronáért utárvétellel szállítja

Gyümöleskivitel Csongrádról.

SCHUSTER JÁNOS

RÉZMUVES ÉS BERENDEZŐ
SZÁSZVÁROS, BERÉNYI-U. 25.

Ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe dusan felszerelt rézműtáru raktárát, u. m.: a legujabb módszer szerinti

fürdőszoba berendezések, klozett és vízvezetékek,
a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelűig.

Saját gyártmányu mindenféle SZIVATTYUK fém-ben, VIZMEDENCZÉK, MOSÓÜSTÖK stb.

Elvállal ezinezt, úgyszintén minden e szak-mába vágó átalakításokat és javításokat, va-lamint szereléseket **jutányos árak mellett.**

utazik most minden földbírtokos, kinek a követő ültetési időnyen

NAGYENYED-re
szőlőoltványra
vagy faiskolai termékekre

lesz szüksége, hogy nagy területű telepeink ez idei igazán ideális szőlő és egészleges fejlődéséről személynél meggyőződést szerzhessen. Minden látogatónak, ki érkeztét előzetesen bejelenti, fogadtunkat díjmentesen bocsátjuk rendelkezésére. **Díszárjegyzék ingyen és bérmentve.**

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

A mindkét nemű tanuló ifjúság figyelmébe ajánljuk a

„Gyulafehérvári Kalauz”

ezimű minden irányban tájékoztató füzetet. Gyulafehérvár szép multjának részletes leírásán kívül ismerteti a füzet a város jelenkori állapotát, elvezeti a tanulót a szükséges tudni és látni valókhöz, oktatja, tanítja, ismereteit bővíti, megmagyarázza a hasznos tudnivalókat sorrendben, ahogy azt egy értelmes vezető szokta tenni. A mely tanuló átolvasta a Gyulafehérvári Kalauz-t, az már többet tud Gyulafehérvárról, mint a mennyit fog tudni az iskolában hallottakból, mert a Kalauz sok oly részletet említ, mit az iskola elhallgat,

Kapható Papp György főtéri üzletében Gyulafehérvárt. Ára 50 fillér.

A tisztességes, becsületes kereskedő éberen ügyel arra, hogy ha vevője utólérhetlen hatásánál fogva közismert **„ZACHERLINT”** kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatmot. Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is.

Ennélfogva mindenkit, aki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utáztatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljen a „Zacherlin” névre.

WESTINGHOUSE

Erős!
Szilárd!
Tartós!
Izléses!
Nesztelen!
Hyors!
Oegymászó!
Ulcso üzemű!
Sthiró!
Eszagtalan!
Elegáns!

Gyár: ARADON.
Garage és javítóműhely:
BUDAPEST, IX. kerület, Páva-utca 10. szám.
Iroda és kiállítási mintaterem:
BUDAPEST, IV., Kigýó-tér 1. sz. (Királyi bérpalota.)
Hazai utviszonyoknak megfelelő
AUTOMOBILOK.
Turakocsik:
30 HP cardanhajtással. • 35-40 HP lánchajtással. • 40 HP lánchajtással, lánctakaróval. • 40 HP cardanhajtással. • Gyártás alatt 15 HP 4 hengerű cardanos fiakker és kiránduló kocsi.
Teherkocsik és autobusok:
30 HP lánchajtással, lánctakaróval, 4 tonna hasznos súlyra vagy 40 személyre.
● **Automobilalkatrészek, lámpák, stb.** ●
Állandó kiállítás:
BUDAPEST, Kigýó-tér 1. szám.
Telefon: 168-43.
KÉPVISELŐK KERESTETNEK.

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik. — Szesz ki nem folyhat. Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkek árusító üzletekben. — Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társaság

Budapest, V., Külső-Váci-út 74/26.

Helybeli el-
árusító: **DAHINTEN VIKTOR.**

Eladó pinczeberendezés.

Egy teljesen jó karban levő pinczeberendezés eladó. A berendezés áll: Egy darab 200 vedres boroshordóból és 5 darab a 80 vedres boroshordóból, 2 darab a 120 vedres szedőkádból, 2 darab szőlőpréshől és 2 drb szénkénegezőből. Bővebb felvilágosítással szolgál Willersdorfer Ferenc Gyulafehérvárt és e lap kiadóhivatala.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. Hattyú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipő-crém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT.

Brassó: Láng és Theil.
Medgyes: Gréf Frigyes.
N.-Szeben: Zimmermann J.

Szászrégen: C. Traugott Kosch.
Szászsebes: Baumann József.
Sz.-Keresztúr: Lengyel és T. utóda.

Szt.-Ágota: Gumve Testvérek.
Szerdahely: Glatz András.
Ujgyház: Buchholzer György.

A szép férfi

A nők boldogsága!
A mennyasszonyok
büszkesége!
A szülők öröme!

A férfinak a szépség
erőre és egészségre
mutat, a szellemet és
életet boldogítja.
A szépség a férfinem-
nél is egy biztos gaz-
dagságot jelent, egy
szabadleveget képez,
mely valamennyi kaput
kinyitni képes.

Szép mint egy Isten!

Ez csak férfiakra szólhat. Mit panaszokdók
ti pattanások, durva bőr, kiélt arcz miatt,
mikor oly könnyű szépségnek lenni s szépségnek
maradni. Zucker-szappan, s Zucker-krém
tényleg szépséget hoz, mert célja a teljes
bőrápolás s a teljes bőrápolás a drága egész-
séget hozza magával.

Daczára napi használat mellett olcsó, sokkal
olcsóbb mint a drága hasztalan kosmetika.

Zucker-szappan

kis csomagolásban

1 kor.

nagy csomagolásban

(ajándék) 2.50 kor.

Zucker-krém

közönséges tubusban

1.25 kor.

nagy tubusban

2.50 kor.

Egyedüli gyárosok:

L. ZUCKER & Co., BERLIN W. 57

Valódi kapható Gyulafehérvárt:

Frölich Gyula gyógyszerárában.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.